

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 244/2012-94

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 30. júla 2014 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza a zo sudcov Sergeja Kohuta (sudca spravodajca) a Lajosa Mészárosa prerokoval sťažnosť obchodnej spoločnosti KUCHÁREK s. r. o., Oravská 15, Bratislava, zastúpenej TORA Legal, s. r. o., za ktorú koná advokátka a konateľka Mgr. Alexandra Čižmáriková, Laurinská 18, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 283/2011-341 z 10. novembra 2011, a takto

r o z h o d o l :

Základné právo obchodnej spoločnosti KUCHÁREK s. r. o., na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1 Cob 283/2011-341 z 10. novembra 2011 p o r u š e n é n e b o l i .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. augusta 2011 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti KUCHÁREK s. r. o., Oravská 15, Bratislava (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces a prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011.

2. Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol ako žalobca účastníkom konania vedeného pred Okresným súdom Bratislava III (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 25 Cb 185/03, v ktorom sa domáhal po zmenách petitu pripustených okresným súdom proti žalovanému... (ďalej len „žalovaný“ alebo „predávajúci“), vydania rozsudku, ktorým okresný súd nahradí prejav vôle (súhlas) žalovaného (označeného v texte kúpnej zmluvy v jeho pôvodnej právnej forme ako...) s uzatvorením kúpnej zmluvy ako predávajúceho so sťažovateľom ako kupujúcim, ktorou predávajúci prevedie do vlastníctva sťažovateľa nehnuteľnosti v k. ú... Sťažovateľ žalobu odôvodnil tým, že uzatvoriť kúpnu zmluvu s takýmto obsahom sa žalovaný zaviazal v zmluve uzatvorenej so sťažovateľom 8. júla 1994 (ďalej len „zmluva o budúcej zmluve“), pričom táto povinnosť ho viaže naďalej, aj keď existuje v inej právnej forme a pod iným obchodným menom (má rovnaké IČO), avšak dobrovoľne ju nesplnil.

3. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 25 Cb 185/03 z 30. januára 2006 konanie sčasti zastavil a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že zmluvu o budúcej zmluve za predávajúceho podpísal iba predseda družstva, hoci podľa záveru okresného súdu ju mali podpísať aspoň dvaja členovia predstavenstva, v dôsledku čoho je

zmluva o budúcej zmluve absolútne neplatným právnym úkonom (§ 243 ods. 1, 2 a 3 Obchodného zákonníka, § 39 Občianskeho zákonníka). Navyše podľa názoru okresného súdu podal sťažovateľ žalobu oneskorene, pretože mal ju podať v súlade s § 50a Občianskeho zákonníka okresnému súdu v lehote jedného roka od uplynutia doby dohodnutej pre uzatvorenie budúcej zmluvy (podľa zmluvy o budúcej zmluve mala byť budúca zmluva uzatvorená do 31. decembra 1994 a návrh žalobcu na začatie konania bol doručený súdu až 15. júla 2003). Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ odvolanie.

4. Krajský súd v Bratislave („ďalej len „krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 rozsudok okresného súdu sp. zn. 25 Cb 3 85/03 z 30. januára 2006 zmenil tak, že nahradil prejav vôle žalovaného uzavrieť kúpnu zmluvu so žalobcom v znení obsiahnutom vo výroku tohto rozhodnutia. Rozhodol tak po tom, čo doplnil na odvolacom pojednávaní 9. novembra 2006 dokazovanie oboznámením sa s registrovým spisom žalovaného a dospel k záveru, že zmluvu podpísala oprávnená osoba, keďže predseda družstva (žalovaného) bol aj predsedom predstavenstva družstva, a navyše uzatvorenie zmluvy o budúcej zmluve a kroky svojho predsedu odsúhlasilo predstavenstvo, čo vyplýva zo zápisníc z rokovania predstavenstva družstva. Keďže zmluvu o budúcej zmluve podpísala na to oprávnená osoba, nie je podľa záveru krajského súdu neplatným právnym úkonom. Pokiaľ ide o včasnosť podania žaloby, odvolací súd poukázal na to, že ustanovenie zmluvy o budúcej zmluve, podľa ktorého sa zaviazali zmluvné strany uzatvoriť budúcu zmluvu do konca roku 1994, bolo podmienené súčasným splnením odkladacích podmienok, ktorých splnenie však záviselo výlučne na žalovanom. Keďže žalovaný tieto odkladacie podmienky nesplnil, lehota na podanie žaloby o nahradenie prejavu vôle žalobcovi neuplynula a ani nemohla začať plynúť, a preto sťažovateľ podľa záveru odvolacieho súdu svoju žalobu okresnému súdu podal včas.

Na rovnopise rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006, ktorý sťažovateľ predložil ústavnému súdu, bola 12. júna 2007 vyznačená doložka o jeho právoplatnosti dňom 14. februára 2007. Sťažovateľ doručil krajskému súdu 21. februára 2007 návrh na vydanie opravného uznesenia, ktorým žiadal opraviť rozsudok krajského súdu, pokiaľ ide o sumu kúpnej ceny (namiesto 1 406 200 Sk mala byť uvedená suma

1 407 000 Sk) a výmeru pozemku (namiesto výmery 7031 m² mala byť uvedená výmera 7035 m²), ktoré boli obsiahnuté vo výroku rozsudku. Krajský súd označené chyby opravil opravným uznesením sp. zn. 1 Cob 110/2008 z 10. apríla 2007 (ďalej len „opravné uznesenie“) s poukazom na to, že pri písaní rozhodnutia došlo k písárskej chybe. Opravné uznesenie nadobudlo právoplatnosť 11. júla 2007 a súčasne bola vyznačená aj doložka o právoplatnosti na rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006, z ktorej vyplýva, že tento rozsudok v spojení s opravným uznesením nadobudol právoplatnosť 11. júla 2007.

5. Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 podal žalovaný 5. marca 2007 dovolanie (pripojil k nemu splnomocnenie pre zástupcu a stanov právneho predchodcu žalovaného schválené 22. januára 1993) a doplnil ho podaním doručeným okresnému súdu 14. marca 2007. Okresný súd vyzval sťažovateľa, aby sa vyjadril k dovolaniu a jeho doplneniu. Sťažovateľ 9. júla 2007 doručil okresnému súdu svoje vyjadrenie k dovolaniu, v ktorom označil dovolanie žalovaného za zmätočné a vyjadril svoj názor, podľa ktorého by okresný súd mal zabezpečiť odstránenie nedostatkov podania žalovaného. Žalovaný opravil dovolanie podaním doručeným okresnému súdu 10. augusta 2007. Toto podanie žalovaného už nebolo sťažovateľovi doručované a spis bol predložený dovolaciemu súdu.

6. Najvyšší súd rozhodol o dovolaní žalovaného rozsudkom sp. zn. 1 Obdo 22/2007 z 22. apríla 2008 tak, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že *„rozhodujúce pre posúdenie predmetného sporu je, či zmluvu o kúpe prenajatej veci spolu so zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy zo dňa 7. 8. 1994 podpísala za odporcu osoba oprávnená (§ 243 Obch. zák.) a či tento nedostatok nerobí predmetnú zmluvu absolútne neplatnou (§ 39 Obč. zák.). Bude preto potrebné zistiť, ktoré stanov odporcu v čase uzavretia zmluvy platili, pretože okolnosti uvedené odvolacím súdom odporca popiera.“* Krajský súd si zapožičal 1. októbra 2008 registrový spis žalovaného, vyhotovil z neho kópie stanov z 28. marca 1991 a z 22. januára 1993 a vrátil registrový spis žalovaného registrovému súdu.

Po tom, čo sťažovateľ podal proti tomuto rozsudku najvyššieho súdu sťažnosť ústavnému súdu a ústavný súd prijal sťažnosť sťažovateľa na ďalšie konanie, krajský súd prerušil uznesením sp. zn. 1 Cob 247/2008 z 12. novembra 2009 konanie do skončenia konania pred ústavným súdom.

7. Ústavný súd nálezom sp. zn. II. ÚS 105/09 z 10. septembra 2009 rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 22/2007 z 22. apríla 2008 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Ústavný súd rozhodol o porušení základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru z dôvodu nedostatočného odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 1 Obdo 22/2007 z 22. apríla 2008, pretože zo žiadnej časti odôvodnenia rozsudku nevyplýva, *„ktorým dňom považoval najvyšší súd dovolanie žalovaného za doručené okresnému súdu, resp. akým postupom a s akým výsledkom najvyšší súd posúdil podanie dovolania žalovaným s ohľadom na zachovanie lehoty na jeho podanie podľa § 240 ods. 1 OSP“* a akým postupom *„dospel k záveru, že nariadiť pojednávanie nie je potrebné“*, a jednak v dôsledku toho, že najvyšší súd *„vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a bez toho, aby bolo sťažovateľovi doručené dovolanie žalobcu (po jeho doplnení, resp. oprave žalovaným, pozn.) na vyjadrenie, a to napriek tomu, že sťažovateľ výslovne uviedol (v podaní zo 4. júla 2007, pozn.), že sa k doplnenému dovolaniu má záujem vyjadriť“*.

8. Najvyšší súd po doručení nálezu ústavného súdu vrátil spis bez rozhodnutia okresnému súdu a uložil mu, aby doručil opravené podanie žalovaného z 9. augusta 2007 sťažovateľovi, a zároveň uložil okresnému súdu, aby vyzval žalovaného na odstránenie nedostatkov dovolania. Okresný súd následne doručil opravené dovolanie spolu s pôvodným dovolaním z 9. augusta 2007 sťažovateľovi.

Sťažovateľ sa k podanému dovolaniu vyjadril podaním doručeným okresnému súdu 16. marca 2011. Dovolaciemu súdu navrhol, aby podané dovolanie odmietol ako oneskorene podané, alternatívne, aby ho zamietol, pretože nie sú dané dôvody dovolania a ani vady, pre ktoré by bolo napadnuté rozhodnutie potrebné zrušiť.

9. Najvyšší súd bez nariadenia pojednávania rozhodol uznesením sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 tak, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 v spojení s opravným uznesením zrušil a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie. Vychádzal pritom z toho, že žalovaný podal dovolanie včas, pretože *„po vyznačení právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dňom 14. marca 2007 (správne má byť 14. februára 2007, pozn.) dňa 5. marca 2007 podal podanie, ktoré je svojim obsahom podaním dovolania“*. Dôvodom na zrušenie rozhodnutia odvolacieho súdu bola opätovná potreba zistiť, *„ktoré stanov odporcu v čase uzavretia zmluvy platili, pretože okolnosti uvedené odvolacím súdom odporca popiera a to aj v súvislosti s aplikáciou citovaného § 243 ods. 3 Obch. zák.“* (odvolací súd doplnil dokazovanie oboznámením stanov žalovaného platných k 3. marcu 1998 – č. 1. 125 – z obsahu odôvodnenia jeho rozhodnutia nie je ale zrejmé, z akého dôvodu neposudzoval oprávnenosť podpisu osoby konajúcej za odporcu v zmysle stanov z 22. januára 1993, ak zmluva o kúpe prenajatej veci spolu so zmluvou o budúcej zmluve bola uzatvorená 8. júla 1994, ako aj v zmysle § 243 ods. 3 Obchodného zákonníka), keďže preukázanie tejto skutočnosti je *„rozhodujúce pre posúdenie predmetného sporu“*, t. j. *„či zmluvu o kúpe prenajatej veci spolu so zmluvou o uzavretí budúcej zmluvy zo dňa 7. 8. 1994 podpísala za odporcu osoba oprávnená (§ 243 Obch. zák.) a či tento nedostatok nerobí predmetnú zmluvu absolútne neplatnou (§ 39 Obč. zák.)“*.

10. Sťažovateľ odôvodňuje namietané porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru najvyšším súdom opätovne tým, že najvyšší súd prerokoval podané dovolanie napriek tomu, že nebolo podané v zákonom ustanovenej lehote, a napriek tomu, že neobsahovalo predpísané náležitosti, čo bolo dôsledkom ústavne nekonformného výkladu ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „OSP“) upravujúcich lehotu na podanie dovolania (§ 240 OSP).

Podľa názoru sťažovateľa podanie žalovaného z 5. marca 2007 doplnené podaním zo 14. marca 2007 bolo nesprávne, nezrozumiteľné a nemožno ho (ich) považovať za dovolanie. Tomu má nasvedčovať aj výzva okresného súdu na jeho (ich) opravu

doručená žalovanému z 8. augusta 2007 (ktorej žalovaný vyhovel a podania opravil podaním doručeným okresnému súdu 10. augusta 2007). Keďže rozsudok krajského súdu č. k. 1 Cob 110/2006-131 z 9. novembra 2006 a opravné uznesenie sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 10. apríla 2007 nadobudli právoplatnosť 11. júla 2007, sťažovateľ konštatuje, že žalovaný nepodal dovolanie v lehote 30 dní od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 240 ods. 1 OSP) a ani v lehote 30 dní od doručenia opravného uznesenia (§ 240 ods. 2 OSP). Podľa sťažovateľa najvyšší súd svojvoľne interpretoval § 240 ods. 1 OSP, keď na jeho základe dospel k záveru, že nevymedzuje začiatok plynutia lehoty na podanie dovolania, a to buď dňom právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, alebo dňom doručenia opravného uznesenia. Podľa názoru sťažovateľa by žalovaný podal dovolanie v tomto prípade v zákonom ustanovenej lehote iba v prípade, ak by podal „nové dovolanie“ po doručení opravného uznesenia v lehote jedného mesiaca. To však neurobil a lehota na podanie dovolania mu márne uplynula. Podľa sťažovateľa najvyšší súd vykladal aplikované ustanovenia ústavne nesúladným spôsobom.

11. Sťažovateľ svoju sťažnosť doplnil podaním doručeným ústavnému súdu 9. januára 2012, ktorým namieta porušenie rovnakých základných práv aj následne vydaným rozsudkom krajského súdu č. k. 1 Cob 283/2011-341 z 10. novembra 2011. Z obsahu tohto podania vyplýva, že sťažovateľ podaním z 19. septembra 2011 navrhol krajskému súdu, aby konanie prerušil z dôvodu sťažnosti podanej ústavnému súdu, ktorá smeruje proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 (kópiu sťažnosti krajskému súdu doručil v prílohe, pozn.). Krajský súd konanie neprerušil a vo veci bez nariadenia pojednávania rozhodol rozsudkom sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011 tak, že rozsudok okresného súdu sp. zn. 25 Cb 185/03 z 30. januára 2006 v zamietajúcej časti potvrdil a žalovanému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania nepriznal. Zmluvu považoval krajský súd za absolútne neplatnú, pretože za žalovaného nebola podpísaná dvoma oprávnenými osobami, ale iba predsedom predstavenstva, a navyše návrh okresného súdu bol podaný po uplynutí prekluzívnej jednoročnej lehoty, ktorá začala podľa záveru krajského súdu plynúť 1. januára 1995.

Rozsudok krajského súdu č. k. 1 Cob 283/2011-341 z 10. novembra 2011 bol doručený sťažovateľovi 16. decembra 2011 a žalovanému 20. decembra 2011.

12. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011 sťažovateľ v doplnení sťažnosti uviedol, že krajský súd ignoroval návrh na prerušenie konania z dôvodu konania o ústavnej sťažnosti, v dôsledku čoho rozhodol predčasne. Vychádzal pri tom z uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011, „voči ktorého neústavnosti a arbitrárnosti vyslovil sťažovateľ vážne výhrady a argumenty vo svojej sťažnosti“. V dôsledku toho sťažovateľ žiadal ústavný súd aj o odklad vykonateľnosti uznesenia najvyššieho súdu v spojení s rozsudkom krajského súdu.

13. Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal vydať tento nález:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu a nestranný súd podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie a prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 17/2011 zo dňa 12. 05. 2011 a následne vydaným rozsudkom Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 283/2011-341 zo dňa 10. novembra 2011 porušené bolo.

Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 17/2011 zo dňa 12. 05. 2011 a následne vydaný rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 1 Cob 283/2011-341 zo dňa 10. novembra 2011 zrušuje a vracia vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie.

Sťažovateľovi priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 3 000 EUR (slovom tritisíc eur), ktoré je Najvyšší súd Slovenskej republiky povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný uhradiť sťažovateľovi trovy právneho zasadenia vrátane DPH na účet jeho právneho zástupcu, ktoré budú vyčíslené v písomnom vyhotovení nálezu, a to do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.“

14. Ústavný súd uznesením sp. zn. II. ÚS 244/2012 z 10. júla 2012 sťažnosť sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011, prijal na ďalšie konanie, vo zvyšnej časti sťažnosť odmietol a vykonateľnosť oboch napadnutých rozhodnutí neodložil.

15. Predseda najvyššieho súdu sa k sťažnosti sťažovateľa vyjadril podaním sp. zn. KP 4/2011 z 25. septembra 2012 (doručeným ústavnému súdu 27. septembra 2012), v ktorom uviedol:

«1. Zdá sa nám podozrivé, že rovnaká a teda tá istá vec má rovnaký „scenár“, než to bolo v konaní pred Ústavným súdom Slovenskej republiky (ďalej len „Ústavný súd“) pod sp. zn. II. ÚS 105/09, v ktorom tento súd v uznesení z 10. septembra 2009 zrušil zrušujúce rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) – hoci nešlo o rozhodnutie konečné – s odôvodnením, že tomuto rozhodnutiu:

a) chýbalo odôvodnenie včasnosti dovolania dovolateľom, hoci z neho zreteľne vyplývalo, že

i) zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu bol poslednému účastníkovi doručený 14. februára 2007, kedy podľa § 159 ods. 1 OSP nadobudlo právoplatnosť,

ii) dovolanie voči nemu bolo podané 5. marca 2007, teda v zákonom stanovenej lehote 1 mesiaca podľa § 240 ods. 1 OSP

a na tom už nič nemohla zmeniť skutočnosť, že

iii) navrhovateľ ako sťažovateľ podal 21. februára 2007 návrh na vydanie opravného uznesenia, ktorému krajský súd vyhovel 10. apríla 2007 a toto rozhodnutie nadobudlo tzv. „novú“ právoplatnosť 20. augusta 2006, pretože

iv) bolo a je notoriou v činnosti dovolacieho súdu od zavedenia tohto inštitútu do nášho právneho poriadku (1. januára 1992), ktorý v každej veci zo stoviek tisíc rozhodnutých prípadov uznával všetky dovolania za podané včas, hoci boli podané ešte predtým, než rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť (napr. už po vynesení rozsudku alebo po jeho doručení dovolateľovi a pod.), pretože vychádzal z praktického

života a z materiálneho prístupu k právu na súdnu ochranu, že jednak účastník nie je povinný skúmať, či nazeraním do spisu overovať, či a kedy bolo všetkým účastníkom v súlade so zákonom rozhodnutie doručované – to mnohokrát nezistí ani súd, čo sa premieta potom do exekučného konania (viď § 57 ods. 1 písm. a) EP) – a teda či úradne osvedčená právna skutočnosť, t. j. právoplatnosť rozsudku, skutočne nastala a pod.

v) preto záver dovolacieho súdu, že dovolanie bolo podané v lehote uvedenej v § 240 ods. 1 OSP, ktoré urobil advokát (§ 241 ods. 1 OSP), s uplatnenými dovolacími dôvodmi v zmysle § 241 ods. 2 OSP, bol správny a dovolanie muselo byť meritórne prejednatel'né pri rešpektovaní práv garantovaných čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru pre toho účastníka, ktorý sa s návrhom na Najvyšší súd obrátil.

b) rozhodol bez nariadenia pojednávania, čo je jasným prípadom svojvoľného výkladu ust. § 243 a) ods. 1 OSP, podľa ktorého dovolací súd môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné, ak to nepovažoval v danej veci za potrebné, pojednávanie nemusel nariad'ovať, takže Najvyšší súd v tomto smere nemohol pochybiť, ako mu to vytyka Ú

c) stavný súd a že (radenie písmen a oddelenie odsekov ako v origináli, pozn.)

d) dovolanie sťažovateľovi nebolo doručované, čo je opäť len svojvôľa práve Ústavného súdu, pretože opak vyplýva z obsahu spisu a z vyjadrenia samotného sťažovateľa, ktorý cestou advokáta – na doručené dovolanie reagoval len tak, že je zmätočné a na také nereaguje + (za navrhovateľa sa totiž uviedol odporca, čo odôvodnil tým, že sa považoval za navrhovateľa dovolacieho konania – čo aj v skutočnosti bol – ale potom ďalšími podaniami z 11. júna 2007 a 10. augusta 2007 túto formálnu chybu odstránil, ale bez akejkoľvek obsahovej zmeny, o ktorej by sa mal dozvedieť sťažovateľ).

2. Teraz sťažovateľ opätovne tvrdí, že odporca v danej veci nepodal dovolanie, lebo ním podané dovolanie z 5. marca 2007 smerovalo voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré bolo opravným uznesením zmenené – nemohlo byť, bolo len v zmysle príkazu § 164 OSP opravené, ale pre Ústavný súd je to svojvoľná zmena – a došlo aj k zmene právoplatnosti (zrazu!) a keď proti tomuto „zmeňujúcemu“ rozhodnutiu nepodal dovolanie, Najvyšší súd mal podané dovolanie z 5. marca 2007 zamietnuť; tento záver je však opäť zmätočný, pretože:

a) ak odporca podal dovolanie 5. marca 2007 a Najvyšší súd ho mal prejednať, nemohol ho zamietnuť z dôvodu predčasnosti – vid' bod 2 (a) iv – , ale musel rozhodnúť tak ako rozhodol, t. z. že opäť správne zrušil rozsudok odvolacieho súdu pre jeho nezákonnosť a

b) ak odporca nepodal dovolanie – ako tvrdí sťažovateľ - potom mohol Najvyšší súd len dovolacie konanie zastaviť pre nedostatok základnej procesnej podmienky, ktorou je dovolací návrh, čiže neobstojí argumentácia sťažovateľa, ale pre Ústavný súd je to jedno, lebo on je už rozhodnutý, že sťažnosti vyhovie z akéhokoľvek dôvodu len zrejme preto, že má „vzťah“ k sťažovateľovi, ak ju opätovne prijal na ďalšie konanie.

3. Zaujímavé je preto, že sa vec opätovne dostala k rovnakému sudcovi spravodajcovi – Sergejovi Kohutovi – a ešte zaujímavejšie je, že druhá sťažnosť – voči rozhodnutiu krajského súdu – už bola cielene adresovaná na tohto sudcu bez toho, že by išlo o náhodné pridelovanie v zmysle zákona.

4. Túto indíciu preto považujeme za druhý dôvod pre opätovné namietanie sudcu spravodajcu S. Kohuta – o ktorej musí rozhodnúť iný senát Ústavného súdu – aby nám nebol vytykaný tento nedostatok námietky z dôvodu subsidiarity.

5. Doterajší postup Ústavného súdu teda vykazuje extrémny nesúlad s akoukoľvek všeobecnou predstavou o spravodlivom rozhodovaní – čo u sudcu S. Kohuta je zrejme už notoriou – keď akceptáciou svojvoľnej interpretácie jednoduchého práva sa podieľa nielen na doterajších prietahoch v konaní – spôsobuje ich od r. 2009 – ale aj na celkovej dekonštrukcii celého ako-tak vybudovaného a spravodlivo fungujúceho súdneho systému.

6. Je šťastím, že Ústavný súd nemá kompetenciu meritórne rozhodovať, lebo v tejto veci by už zrejme dávno rozhodol, že sťažovateľ je vlastníkom sporných parciel, hoci toto hmotné právo sa mu už dávno prekludovalo – to zrejme tiež úmyselne alebo z nevedomosti sudca nepostrehol – ale on bude ešte stále o tomto zaniknutom nároku rozhodovať. Konajúcemu sudcovi spravodajcovi zrejme uniká (ak ho vôbec mal) zmysel ústavnej ochrany práv judikovaných všeobecným súdom, lebo v opačnom prípade by už v predchádzajúcom konaní bol sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože jej chýbala a aj teraz chýba akákoľvek ústavnoprávna dimenzia.

Veríme však, že Ústavný súd ešte zvráti svoj doteraz prejavovaný úmysel a podanej sťažnosti nevyhovie.»

Na výzvu ústavného súdu najvyšší súd oznámil, že netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ústavným súdom.

16. Krajský súd sa k sťažnosti sťažovateľa vyjadril v prípise sp. zn. Spr 3658/11 z 25. septembra 2012, v ktorom poukázal na chronológiu procesných úkonov v konaní od roku 2006 a ďalej uviedol: „Dňa 10. 11. 2011 Krajský súd v Bratislave v predmetnej veci vyhlásil rozsudok, ktorým rozsudok Okresného súdu Bratislava III zo dňa 30. 01. 2006, č. k. 25Cb/185/2003-93, v zamietajúcej časti potvrdil.

Z výzvy Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 04. 09. 2012, II. ÚS 244/2012 55, vyplýva, že sťažnosť navrhovateľa bola na ÚS SR prijatá uznesením č. k. II ÚS 244/2012-38 zo dňa 10. 07. 2012.

Z uvedeného je zrejmé, že v čase podania návrhu právneho zástupcu navrhovateľa na prerušenie konania dňa 19. 09. 2011 do rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky, jeho ústavná sťažnosť ešte nebola prijatá na ďalšie konanie na ÚS SR. Oznámenie o podaní ústavnej sťažnosti, avšak nie o jej prijatí, samo o sebe nepredstavuje dôvod na prerušenie konania a nemá vplyv na konanie vo veci samej... Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností je podľa názoru Krajského súdu v Bratislave možné dospieť k záveru, že postupom a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 1Cob/283/2011-341 zo dňa 10.11.2011, práva sťažovateľa, vymedzené v jeho sťažnosti, porušené neboli.“

Krajský súd vo svojom vyjadrení z 25. septembra 2012 oznámil, že netrvá na ústnom prerokovaní veci pred ústavným súdom.

17. Sťažovateľ listom zo 14. septembra 2012 ústavnému súdu oznámil, že netrvá na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie.

V podaní z 15. novembra 2012 sťažovateľ zopakoval svoju právnu argumentáciu a vo vzťahu k rozhodnutiu krajského súdu zdôraznil, že odvolací súd sa procesne nevysporiadal s jeho návrhom na prerušenie konania, a uviedol, že „postup v konaní krajského súdu sp. zn. 1 Cod 283/2011 nemožno akceptovať a bráni uplatneniu jeho procesných práv, je v rozpore so zásadou spravodlivého súdneho konania, neefektívny, ne hospodárny a predčasný“. Ďalej uviedol, že „tým, že sa krajský súd procesne nevysporiadal s návrhom Sťažovateľa na prerušenie konania a uznesením, nerozhodol, či

tento návrh zamieta alebo konanie prerušuje..., odňal mu de iure a de facto aj možnosť podať voči rozhodnutiu, ktorým krajský súd jeho návrhu nevyhovel aj odvolanie“.

18. Dňa 25. septembra 2012 bolo ústavnému súdu doručené podanie žalovaného z 19. septembra 2012 označené ako „*Žiadosť o vstup do konania na strane všeobecných súdov a vyjadrenie k veci samej pod sp. zn. ÚS 244/2012*“. V úvode tohto podania žalovaný požiadal ústavný súd o vstup do konania v postavení vedľajšieho účastníka, pričom v tejto súvislosti argumentoval nálezom ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 200/2011. K veci samej žalovaný v uvedenom podaní uviedol:

«2. Zdá sa nám podozrivé, že rovnaká a teda tá istá vec má rovnaký „scenár“, než to bolo v konaní pred Ústavným súdom pod sp. zn. II. ÚS 105/09, v ktorom tento súd v uznesení z 10. septembra 2009 zrušil zrušujúce rozhodnutie Najvyššieho súdu SR – hoci nešlo o rozhodnutie konečné – s odôvodnením, že tomuto rozhodnutiu:

a) chýbalo odôvodnenie včasnosti dovolania dovolateľom, hoci z neho zreteľne vyplývalo, že

- zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu bol poslednému účastníkovi doručený 14. februára 2007, kedy podľa § 159 ods. 1 OSP nadobudlo právoplatnosť,

- dovolanie voči nemu bolo podané 5. marca 2007, teda v zákonom stanovenej lehote 1 mesiaca podľa § 240 ods. 1 OSP

a na tom už nič nemohla zmeniť skutočnosť, že navrhovateľ ako sťažovateľ podal 21. februára 2007 návrh na vydanie opravného uznesenia, ktorému krajský súd vyhovel 10. apríla 2007 a toto rozhodnutie nadobudlo tzv. „novú“ právoplatnosť 20. augusta 2006, pretože bolo a je notoriitou v činnosti dovolacieho súdu od zavedenia tohto inštitútu do nášho právneho poriadku (1. 1. 1992), ktorý v každej veci zo stoviektisíc rozhodnutých prípadov uznával všetky dovolania za podané včas, hoci bolo podané ešte predtým, než rozhodnutie odvolacieho súdu nadobudlo právoplatnosť (napr. už po vynesení rozsudku alebo po jeho doručení dovolateľovi a pod.), pretože vychádza z praktického života a z materiálnej súdnej ochrany, že jednak účastník nie je povinný skúmať, či nazeraním do spisu overovať, či a kedy bolo všetkým účastníkom v súlade so zákonom rozhodnutie doručované – to mnohokrát nezistí ani súd, čo sa premieta potom do exekučného konania

(vid' § 57 ods. 1, písm. a) EP) – a teda či úradne osvedčená právna skutočnosť, t. j. právoplatnosť rozsudku, skutočne nastala a pod.

Preto dovolacieho súdu, že dovolanie bolo podané v lehote uvedenej v § 240 ods. 1 OSP, ktoré urobil advokát (§ 241 ods. 1 OSP), s uplatnenými dovolacími dôvodmi v zmysle § 241 ods. 2 OSP, bol správny a dovolanie muselo byť meritórne prejednatel'né pri rešpektovaní práv garantovaných čl. 46 ods. 1 Ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru pre toho účastníka, ktorý sa na tento súd prejednatel'ným návrhom obrátil,

b) rozhodol bez nariadenia pojednávania, čo je jasným prípadom svojvoľného výkladu ust. § 243a ods. 1 OSP, podľa ktorého dovolací súd môže nariadiť pojednávanie, ak to považuje za potrebné, ak to nepovažoval v danej veci za potrebné, pojednávanie nemusel nariaďovať, takže NS SR v tomto smere nemohol pochybiť, ako mu to vytýka Ústavný súd a že

c) dovolanie s'ťažovateľovi nebolo doručované, čo je opäť len arbitvárnosť (zrejme „arbitrárnosť“, pozn.) práve Ústavného súdu, pretože opak vyplýva z obsahu spisu a z vyjadrenia samotného s'ťažovateľa, ktorý cestou právnik... – na doručené dovolanie reagoval ten tak, že je zmätočné a na také nereaguje (za navrhovateľa sa totiž uviedol odporca, čo odôvodni tým, že sa považoval za navrhovateľa dovolacieho konania – čo aj v skutočnosti bol – ale potom ďalšími podaniami z 11. 7. a 10. 8. 2007 túto formálnu chybu odstránil, ale bez akejkoľvek obsahovej zmeny, o ktorej by sa mal dozvedieť s'ťažovateľ).

3. Teraz s'ťažovateľ opätovne tvrdí, že odporca v danej veci nepodal dovolanie, lebo ním podané dovolanie z 5. 3. 2007 smerovalo voči rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktoré bolo opravným uznesením zmenené – nemohlo byť, bolo len v zmysle príkazu § 164 OSP opravené, ale pre Ústavný súd je to svojvoľná zmena – a došlo aj k zmene právoplatnosti (zrazu!) a keď proti tomuto „zmeňujúcemu“ rozhodnutiu nepodal dovolanie, Najvyšší súd mal podané dovolanie z 5. 3. 2007 zamietnuť; tento záver je však opäť zmätočný, pretože:

a) ak odporca podal dovolanie 5. 3. 2007 a Najvyšší súd ho mal prejednať, nemohol ho zamietnuť z dôvodu predčasnosti (vid' bod 2/a – z tohto dôvodu, ale musel rozhodnúť tak, ako rozhodol, t. zn. že opäť správne zrušil rozsudok odvolacieho súdu pre jeho nezákonnosť a

b) ak odporca nepodal dovolanie – ako tvrdí s'ťažovateľ – potom mohol Najvyšší súd len dovolacie konanie zastaviť pre nedostatok základnej procesnej podmienky, ktorou je

dovolací návrh, čiže v žiadnom prípade neobstojí svojvoľná argumentácia sťažovateľa, ale pre Ústavný súd je to jedno, lebo on je už rozhodnutý, že sťažnosti vyhovie z akéhokoľvek „dôvodu“ len preto, že podľa nás má „vzťah“ kladný či pozitívny k sťažovateľovi, či k jeho zástupcovi (?).

4. Isto je zaujímavé, že sa vec opätovne dostala k rovnakému sudcovi spravodajcovi – Sergejovi Kohutovi – a ešte zaujímavejšie je, že druhá sťažnosť – voči rozhodnutiu Krajského súdu — už bola cielene adresovaná na tohto sudcu bez toho, že by bola náhodne pridelovaná v zmysle zákona a potom až prípadne spájaná plénom ÚS a nie sťažovateľovým rozhodnutím.

5. Preto túto indíciu a svojvoľu sudcu považujeme za dôvod pre namietanie sudcu spravodajcu S. Kohúta (správne má byť „Kohuta“, pozn.) – o ktorej musí rozhodnúť iný senát ÚS – aby nám nebol vytykány tento nedostatok námietky z dôvodu subsidiarity, keď sa ochrany svojich práv budeme zrejme musieť domáhať na ESĽP v Štrasburgu.

6. Doterajší postup Ústavného súdu teda zreteľne vykazuje extrémny nesúlad s akoukoľvek všeobecnou predstavou o spravodlivom a rýchлом rozhodovaní sporov.

7. Je pre nás „šťastím“, že Ústavný súd nemá kompetenciu meritórne rozhodovať, lebo v tejto veci by už zrejme dávno rozhodol, že sťažovateľ je vlastníkom sporných parciel, hoci toto hmotné právo sa mu už dávno prekludovalo, ale Ústavný súd o tomto zaniknutom nároku ešte stále rozhoduje. Konajúcemu súdu zrejme uniká tzv. zdržanlivosť a zmysel ústavnej ochrany práv judikovaných všeobecným súdom, lebo v opačnom prípade by už v predchádzajúcom konaní bol sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú, pretože jej chýbala a aj teraz chýba akákoľvek ústavnoprávna dimenzia (okrem vyfabulovanej).

8. Veríme však, že Ústavný súd ešte obráti svoj doteraz prejavovaný úmysel a podanej sťažnosti nevyhovie, a to ani vo vzťahu k namietanému konaniu a rozhodnutiu Najvyššieho súdu, ani Krajského súdu. V opačnom prípade nám nezostane iná možnosť, než sa len obrátiť so sťažnosťou na ESĽP.»

O návrhu žalovaného na vstup do konania ako vedľajšieho účastníka ústavný súd rozhodol uznesením sp. zn. II. ÚS 244/2012 z 30. júla 2014 tak, že ho odmietol. Ústavný súd však na argumentáciu žalovaného v jeho podaní z 19. septembra 2012 pri rozhodovaní o sťažnosti sťažovateľa prihliadal.

19. Ústavný súd podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivý proces.

20. Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 252/2013-13 z 11. júna 2013 rozhodol, že sudca ústavného súdu Sergej Kohut nie je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie vo veci sťažovateľa.

II.

21. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

22. Ústavný súd vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru konštantne pripomína, že formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy ústavodarca vyjadril zhodu zámerov v koncepte práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy s konceptom súdnej ochrany podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť.

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné súdy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmavať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa vymedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutie všeobecného súdu v prípade, ak v konaní, ktoré mu predchádzalo, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyvedené závery boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (mutatis mutandis I. ÚS 13/00).

23. Podstatou sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa o porušení ním označených práv uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 tým, že najvyšší súd ako dovolací súd meritórne prerokoval dovolanie žalovaného napriek tomu, že nebolo

podané v zákonom ustanovenej lehote. Vo vzťahu k namietanému porušeniu označených základných práv rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011 sťažovateľ uviedol, že krajský súd vo veci rozhodol napriek tomu, že bol informovaný o pred ústavným súdom prebiehajúcim konaní o sťažnosti sťažovateľa smerujúcej proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011, a to aj napriek tomu, že sťažovateľ žiadal konanie z tohto dôvodu prerušiť, pričom podľa sťažovateľa krajský súd tento svoj postup presvedčivo neodôvodnil.

A. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011

24. Sťažovateľ tvrdí, že najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 rozhodol o podanom dovolaní žalovaného napriek tomu, že nebolo podané v zákonom ustanovenej lehote, a namieta nedostatky jeho odôvodnenia, ktoré je podľa jeho názoru založené na ústavne nekonformnom výklade dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“).

25. Najvyšší súd uznesenie sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 odôvodnil takto:
«Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O. s. p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O. s. p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v zmysle dôvodov uvedených v dovolaní, preskúmal aj konanie, ktoré tomuto predchádzalo a dospel k záveru, že dovolanie je dôvodné.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu len v prípadoch, v ktorých to pripúšťa zákon (§ 236 ods. 1, § 237 O. s. p. a nasl). Pokiaľ odvolací súd rozhodol rozsudkom, je dovolanie proti nemu prípustné, ak je napadnutý

zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O. s. p.) tak, ako je to v danom prípade. Včasnosť podania opravného prostriedku dovolania je upravená v ustanovení § 240 O. s. p.

Podľa ust. § 240 ods. 1 O. s. p. účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Krajským súd ako súd odvolací rozhodol rozsudkom zo dňa 9. novembra 2006. Na rozsudku krajského súdu sp. zn. I Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 bola 12. júna 2007 vyznačená doložka o jeho právoplatnosti dňa 14. februára 2007. Dňa 21. 02. 2007 navrhovateľ doručil návrh na vydanie opravného uznesenia na opravu rozsudku odvolacieho súdu, týkajúcu sa sumy kúpnej ceny a výmery pozemku. Krajský súd označené chyby opravil opravným uznesením sp. zn. I Cob 110/2006 z 10. apríla 2007 opravné uznesenie podľa doložky o právoplatnosti vyznačenej na ňom 20. augusta 2008 nadobudlo právoplatnosť 11. júla 2007. V rovnaký deň (20. augusta 2008) bola vyznačená i doložka právoplatnosti na rozsudok krajského súdu sp. zn. I Cob 110/2006 z 9. novembra 2006, z ktorej vyplýva, že tento rozsudok v spojení s opravným uznesením nadobudol právoplatnosť 11. júla 2007. Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. I Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 podal 5. marca 2007 odporca podanie označené ako dovolanie (č. l. 138). Odporca 14. marca 2007 doručil okresnému súdu podanie označené ako „Doplnenie dovolania“ z obsahu ktorého vyplýva, že odporca týmto podaním dopĺňa svoje podanie, doručené okresnému súdu 5. marca 2007. Na výzvu okresného súdu z 8. augusta 2007 (č. l. 175) odporca doručil okresnému súdu dňa 10. augusta 2007 podanie označené ako „oprava podaného dovolania“, týkajúce sa zámeny označenia procesných strán.

V zmysle citovaného ustanovenia § 240 ods. 1 O. s. p. zákon výslovne určuje lehotu, do uplynutia ktorej je možné podať opravný prostriedok, dovolanie. Toto zákonné určenie lehoty je vymedzenie konca plynutia lehoty na podanie dovolania, a to do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu. Túto podmienku možnosti podania dovolania účastník, odporca, splnil, keď po vyznačení právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu dňom 14. marca 2007 dňa 5. marca 2007 podal podanie, ktoré svojim obsahom je podaním dovolania. Vymedzenie začiatku plynutia lehoty na podanie dovolania je upravené ust. § 236 ods. 1 O. s. p., ktoré stanovuje, že dovolaním možno napadnúť

právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. Vydaním opravného uznesenia rozhodnutia odvolacieho súdu, resp. jeho doručením, začína plynúť ďalšia jednomesačná lehota na podanie dovolania. V danej veci je preto zrejmé, že pokiaľ odporca podal dňa 5. marca dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorého právoplatnosť bola vyznačená dňom 14. februára 2007 podal dovolanie včas aj napriek tomu, že doručením opravného uznesenia rozsudok odvolacieho súdu z 9. novembra 2006 v spojení s opravným uznesením z 10. apríla 2007 nadobudol právoplatnosť 11. júla 2007. V čase urobenia procesného úkonu, podania dovolania odporcom 05. 03. 2007 bola splnená podmienka právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu vyznačená dňom 14. februára 2007. Procesné úkony účastníkov konania sa posudzujú podľa zákonom určených pravidiel platných v čase ich uskutočnenia.»

26. Ústavný súd vychádza z toho, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03).

27. Ústavný súd pripomína, že predchádzajúce rozhodnutie najvyššieho súdu vo veci sťažovateľa (rozsudok sp. zn. 1 Obdo 22/2007 z 22. apríla 2008) zrušil nálezom sp. zn. II. ÚS 105/09 z 10. septembra 2009 a vec mu vrátil na ďalšie konanie jednak z dôvodu, že sťažnosťou napadnutý rozsudok najvyššieho súdu bol nedostatočne odôvodnený v otázke včasnosti podania dovolania žalovaného, a jednak z dôvodu, že najvyšší súd vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania a bez toho, aby bolo sťažovateľovi doručené dovolanie žalobcu (po jeho doplnení, resp. oprave žalovaným) na vyjadrenie, a to napriek

tomu, že sťažovateľ výslovne uviedol, že sa k doplnenému dovolaniu má záujem vyjadriť. Právnym názorom ústavného súdu bol najvyšší súd viazaný (§ 56 ods. 6 zákona o ústavnom súde).

28. Ako vyplýva z citovaného odôvodnenia uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011, najvyšší súd v intenciách nálezu ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 105/09 z 10. septembra 2009 odôvodnil svoje rozhodnutie spôsobom, z ktorého je zrejmé, ako sa vysporiadal s jednotlivými pre vec relevantnými argumentmi obsiahnutými (aj) vo vyjadrení sťažovateľa k podanému dovolaniu (berúc do úvahy, že ide o rozhodnutie zrušovacie), pričom jeho rozhodnutiu predchádzalo riadne doručenie sťažovateľovi všetkých podaní žalovaného, z ktorých pri rozhodovaní vychádzal aj najvyšší súd. Postupom najvyššieho súdu predchádzajúcim jeho rozhodnutiu o podanom dovolaní bol tak zachovaný i princíp rovnosti zbraní porušený jeho predchádzajúcim rozhodnutím. Pokiaľ o dovolaní rozhodol najvyšší súd bez nariadenia pojednávania, postupoval spôsobom predpokladaným v § 243a ods. 1 OSP, pretože v situácii, keď mal k dispozícii (na rozdiel od svojho predchádzajúceho rozhodovania vo veci sťažovateľa) i vyjadrenie sťažovateľa ku všetkým podaniam žalovaného, nebolo nevyhnutné pojednávanie nariadiť.

29. Sťažovateľ však predovšetkým namietal, že najvyšší súd meritórne prerokoval žalovaným podané dovolanie napriek tomu, že pre takýto postup neboli splnené podmienky s ohľadom na opravné uznesenie vydané k meritórnemu rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým bola podľa jeho názoru zmenená podstata tohto rozhodnutia. Najvyšší súd mal podľa názoru sťažovateľa ústavne nekonformným spôsobom aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku upravujúce podmienky podania dovolania.

30. Podľa § 240 ods. 1 OSP účastník môže podať dovolanie do jedného mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu na súde, ktorý rozhodoval v prvom stupni. Ak odvolací súd vydal opravné uznesenie, plynie táto lehota od doručenia opravného uznesenia.

Ústavne konformným výkladom citovaného ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že zákon ním výslovne určuje lehotu, do uplynutia ktorej možno podať dovolanie, pričom túto lehotu vymedzuje určením jej konca (do 1 mesiaca od právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu). Účelom lehôt na podanie opravných prostriedkov je totiž nastolenie (resp. ochrana) právnej istoty založenej vydanými súdnymi rozhodnutiami, a to určením relatívne krátkych časových období, v ktorých sa účastník musí rozhodnúť, či sa s nimi uspokojí, alebo ich napadne dostupnými opravnými prostriedkami. V súlade s tým môže účastník podať dovolanie v ktoromkoľvek momente po doručení rozhodnutia odvolacieho súdu; aj v prípade, ak účastník konania podá dovolanie pred nadobudnutím právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorému dovolanie smeruje, je potrebné považovať ho za včas podané. V prípade, že bolo k rozhodnutiu odvolacieho súdu vydané opravné uznesenie, jeho doručením účastníkovi konania začína plynúť ďalšia jednomesačná (nie 30-dňová, ako nesprávne uvádza sťažovateľ) lehota na podanie dovolania. Znenie § 240 ods. 1 OSP totiž zreteľne rozlišuje medzi prípadom, kedy jednomesačná lehota plynie od právoplatnosti napadnutého rozhodnutia, a prípadom, kedy plynie od doručenia opravného rozhodnutia. V citovanom ustanovení tak nemožno nájsť oporu pre záver, že doručením opravného uznesenia odvolacieho súdu sa posúva dátum právoplatnosti opraveného rozhodnutia. Pokiaľ by to tak bolo, bola by práve druhá veta citovaného ustanovenia zbytočná, pretože by lehota na podanie dovolania vždy plynula od právoplatnosti odvolacieho rozhodnutia, teda v zmysle prvej vety. Názor o „posune“ právoplatnosti predmetného súdneho rozhodnutia, z ktorého (zrejme) v konečnom dôsledku vychádzal aj najvyšší súd vo svojom rozhodnutí (pozri bod 27, ako aj vo vyjadrení k sťažnosti, bod 15), je zrejme založený na uplatnení analógie legis vo vzťahu k právnej úprave obdobnej problematiky týkajúcej sa lehôt na podanie odvolania proti rozhodnutiam súdu prvého stupňa. S názorom o uplatnení analógie legis pre posudzovanú vec sa však ústavný súd nestotožňuje.

V zmysle § 159 ods. 1 OSP nastáva právoplatnosť rozsudku (a v zmysle § 167 ods. 2 OSP aj uznesenia) doručením, pokiaľ ho nemožno napadnúť odvolaním, inak až uplynutím odvolacej lehoty. Prvostupňové rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie (§ 201 OSP), tak nadobúda právoplatnosť zásadne až uplynutím odvolacej lehoty, ktorá podľa

§ 204 ods. 1 prvej vety OSP plynie zásadne od doručenia rozhodnutia. Avšak podľa § 204 ods. 1 druhej vety OSP začína doručením opravného uznesenia plynúť táto lehota znova, a to v rozsahu vykonanej opravy. Nové plynutie odvolacej lehoty však znamená, že proti prvostupňovému rozhodnutiu možno (len v rozsahu vykonanej opravy) podať znova odvolanie; to má ale podľa § 159 ods. 1 OSP za následok, že v tejto časti prvostupňové rozhodnutie (znova) nie je právoplatné, pretože nie je splnená podmienka, že ho nemožno napadnúť odvolaním. V prípade opravy prvostupňového rozhodnutia tak skutočne môže vzniknúť situácia, že rôzne časti rozhodnutia (a podľa okolností aj rozhodnutie ako celok) môžu nadobúdať právoplatnosť postupne, t. j. v rôznych časových okamihoch.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu však odvolanie nie je prípustné (§ 201 OSP *a contrario*), takže jeho právoplatnosť nastáva v zmysle § 159 ods. 1 OSP doručením účastníkom konania. Plynutie akejkolvek lehoty teda nie je pre nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia odvolacieho súdu relevantné. Ani vydanie opravného uznesenia nemení nič na tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu už bolo doručené a tým okamihom aj nadobudlo právoplatnosť. Práve preto § 240 ods. 1 druhej vety OSP viaže plynutie novej dovolacej lehoty na doručenie opravného uznesenia, pretože vydanie takého uznesenia nemá na samotnú právoplatnosť rozhodnutia odvolacieho súdu žiaden vplyv. Účelom úpravy dôsledkov vydania opravného uznesenia na plynutie lehoty na podanie dovolania podľa názoru ústavného súdu nie je (na čo správne poukazujú aj najvyšší súd a žalovaný vo svojich vyjadreniach) sťaženie procesného postavenia dovolateľa, ale naopak, umožnenie, aby mohol uplatniť dovolanie opätovne proti tým zmenám rozhodnutia, ktoré opravné uznesenie odvolacieho súdu v ňom vyvolalo. Takéto (opätovné) plynutie dovolacej lehoty však nemôže mať za následok znehodnotenie účinkov už podaného dovolania, pokiaľ jeho dôvody nie sú nijako ovplyvnené zmenou odvolacieho rozhodnutia, ku ktorej došlo opravným uznesením.

31. V prípade sťažovateľa nadobudol rozsudok krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 právoplatnosť 14. februára 2007. Žalovaný proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 1 Cob 110/2006 z 9. novembra 2006 podal 5. marca 2007 podanie označené ako dovolanie (č. l. 138), v ktorom namietal nesprávne

právne posúdenie už v samotnej podstate priznaného nároku (neplatnosť zmluvy o budúcej zmluve kvôli chýbajúcemu podpisu dvoch členov predstavenstva). Podanie označené ako „*doplnenie dovolania*“ doručil žalovaný okresnému súdu 14. marca 2007 a na výzvu okresného súdu z 8. augusta 2007 (č. 1. 175) doručil okresnému súdu 10. augusta 2007 podanie označené ako „*oprava podaného dovolania*“, týkajúce sa zámeny označenia procesných strán. Krajský súd opravné uznesenie sp. zn. 1 Cob 110/2006 vydal 10. apríla 2007 (doručené bolo 11. júla 2007) a ktoré sa týkalo len písárskych chýb v jednotlivých klauzulách kúpnej zmluvy uvedenej vo výroku, takže sa nijako nedotklo dôvodov uplatnených už skôr podaným dovolaním. V danej veci je preto zrejmé (tak ako to konštatoval aj najvyšší súd), že pokiaľ odporca podal 5. marca 2007 dovolanie proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorého právoplatnosť bola vyznačená dňom 14. februára 2007, podal dovolanie včas aj napriek tomu, že doručením opravného uznesenia začala dovolacia lehota plynúť opätovne. Nepresný záver krajského súdu (v doložke právoplatnosti) i najvyššieho súdu o tom, že rozsudok krajského súdu nadobudol právoplatnosť opätovne 11. júla 2007 (čo v zmysle výkladu uplatneného v predošlom bode tohto rozhodnutia nemohol) na principiálnej správnosti záverov najvyššieho súdu nič nemení a nebol sťažovateľovi nijako na ujmu.

32. Ďalšie námietky sťažovateľ proti uzneseniu najvyššieho súdu nevzniesol. Najmä nenamietal proti jeho meritórnym záverom týkajúcim sa stanov žalovaného, požiadavky na konanie v mene žalovaného pri uzatváraní zmluvy o budúcej zmluve a dôsledkov nedostatku druhého podpisu člena predstavenstva žalovaného na platnosť tejto zmluvy. Z tohto dôvodu ústavný súd, súc viazaný sťažnosťou sťažovateľa (§ 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde), tieto závery uznesenia najvyššieho súdu nepreskúmaval.

33. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd po preskúmaní uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011 dospel k záveru, že týmto rozhodnutím najvyššieho súdu základné právo sťažovateľa zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené neboli.

B. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011

34. Sťažovateľ namieta, že krajský súd rozsudkom sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011 vo veci rozhodol napriek tomu, že mal vedomosť o prebiehajúcom konaní o jeho sťažnosti doručenej ústavnému súdu, ktorá smeruje proti uzneseniu najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 201, a tiež napriek tomu, že sťažovateľ žiadal konanie z tohto dôvodu prerušiť, pričom krajský súd tento svoj postup podľa názoru sťažovateľa presvedčivo neodôvodnil.

35. Podľa názoru ústavného súdu je vo všeobecnosti povinnosťou všeobecných súdov formálne (t. j. zákonom predpokladanou formou – porov. § 167 ods. 1 OSP) rozhodnúť o uplatnených návrhoch a žiadostiach účastníkov, či už pozitívne, alebo negatívne (porov. pre rozhodovanie o návrhu na prerušenie konania výslovne uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 254/2008), preto zastáva názor, že postup krajského súdu, ktorý o tomto návrhu (formálne) nerozhodol, nebol zákonný. Ústavný súd však vo svojej ustálenej judikatúre pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, pričom nie každé pochybenie všeobecného súdu, ktoré možno kvalifikovať ako porušenie zákonnosti, možno považovať zároveň ako porušenie ústavy, resp. ústavnosti (m. m. II. ÚS 23/96).

V súvislosti s rozhodovaním o sťažnosti sťažovateľa je predovšetkým podstatné, že podľa § 52 ods. 1 zákona o ústavnom súde podanie sťažnosti nemá ex lege odkladný účinok, teda odkladný účinok môže napadnutému rozhodnutiu priznať len ústavný súd (§ 52 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy proti zrušujúcemu uzneseniu najvyššiemu súdu, ktorým bolo krajskému súdu prikázané, aby vo veci ďalej konal, preto samo osebe nebráni takémuto konaniu krajského súdu. Krajský súd sa prirodzene vystavuje riziku, že ak ústavný súd zruší rozhodnutie najvyššieho súdu, stratí jeho nové rozhodnutie právny podklad a bude môcť byť (podľa okolností) tiež zrušené ústavným súdom. Preto by najmä hľadisko hospodárnosti konania malo v takýchto

prípadoch viesť k primeranému zváženiu, či konanie neprerušit'. Samotné nerozhodnutie o návrhu na prerušenie konania z dôvodu prebiehajúceho konania o sťažnosti pred ústavným súdom však bez ďalšieho neznamená, že konečné rozhodnutie všeobecného súdu je v rozpore s požiadavkami vyvoditeľnými z čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. Krajský súd totiž mohol takýto návrh aj zamietnuť a takéto rozhodnutie by (vzhľadom na absenciu odkladného účinku sťažnosti podľa čl. 127 ústavy) nemohlo byť automaticky hodnotené ako svojvoľné alebo arbitrárne. Nie je ale zrejmé, ako by sa v takom prípade (teda pri zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania osobitným uznesením) zmenilo postavenie sťažovateľa v merite veci.

Sťažovateľ vo svojom vyjadrení z 15. novembra 2012 (po uplynutí dvojmesačnej lehoty na podanie sťažnosti) dodatočne uviedol, že nevydaním osobitného uznesenia mu bola zároveň odňatá možnosť podať odvolanie proti nemu. Aj pokiaľ by ústavný súd akceptoval právny názor, podľa ktorého je proti takémuto uzneseniu odvolacieho súdu odvolanie prípustné (judikatúra všeobecných súdov však zastáva opačný názor, t. j. že takéto odvolanie nie je prípustné – porov. napríklad uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 3 Co 1/2008 a sp. zn. 6 Co 5/2010), sťažovateľ by mohol okolnosť, že mu ako účastníkovi konania bola postupom súdu odňatá možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f) OSP, namietat' v dovolaní. Sťažovateľ by z tohto dôvodu prípadne mohol podať dovolanie proti rozsudku krajského súdu č. k. 1 Cob 283/2011-341 z 10. novembra 2011.

36. Zo zvyšnej časti sťažnosti je zrejmé, že sťažovateľ považuje tento rozsudok krajského súdu za zasahujúci do jeho práv zaručených v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru v podstate len reflexne, teda len tým, že bol vydaný na základe (podľa sťažovateľa rovnako ústavne neakceptovateľného) uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 2 Obdo 17/2011 z 12. mája 2011. S ohľadom na záver vyslovený v tomto náleze vo vzťahu k označenému uzneseniu najvyššieho súdu je zrejmé, že neexistuje dôvod na vyslovenie porušenia uvedených práv ani rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011.

Z dôvodov uvedených v tejto časti nálezu preto ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozsudkom krajského súdu sp. zn. 1 Cob 283/2011 z 10. novembra 2011 základné právo sťažovateľa zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a ani jeho právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru porušené neboli.

III.

37. Z uvedených dôvodov rozhodol ústavný súd tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto nálezu. Keďže sťažnosti nebolo vyhovené, neprichádzalo do úvahy rozhodovať o ďalších návrhoch sťažovateľa.

38. V zmysle čl. 133 ústavy nadobudne tento nález právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. júla 2014